

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3276/2023
27.10.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелене Ивановић, председника већа, Жељка Шкорића и Добриле Страјина, чланова већа, у парници из радног односа тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Милоје Томић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарство правде, Управа за извршење кривичних санкција – Казнено поправни завод за малолетнике у Ваљеву, коју заступа Државно правобранилаштво Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против решења Апелационог суда у Београду Гж1 1422/23 од 07.04.2023. године, у седници већа одржаној 27.10.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ решење Апелационог суда у Београду Гж1 1422/23 од 07.04.2023. године и предмет враћа другостепеном суду на поновни поступак.

Образложење

Решењем Апелационог суда у Београду Гж1 1422/23 од 07.04.2023. године одбијен је предлог за понављање поступка пред Апелационим судом у Београду, окончаног пресудом Гж1 3718/12 од 15.08.2012. године, изјављен од стране тужилаца 29.04.2021. године.

Против правноснажног решења донетог у другом степену, тужиоци су благовремено изјавили ревизију због битне повреде правила поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о ревизији тужилаца, у смислу члана 399. у вези члана 412. став 5. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 125/04 и 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. новог Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13 – УС, 74/13 – УС, 55/14, 87/18, 18/20, 10/23 – други закон), Врховни суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9) ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према стању у списима предмета, конкретно из пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3718/12 од 15.08.2012. године, произлази да је по жалби тужене,

преиначена пресуда Основног суда у Ваљеву П1 1069/11 од 16.03.2012. године у ставу трећем, четвртном, петом и шестом изреке и одбијен тужбени захтев тужилаца да се обавезе тужена да им накнади штету у висини мање исплаћене плате за период од 01.01.2007. године до 14.01.2011. године, у износима и са затезном каматом као у изреци, као и да на износе мање исплаћене плате за тужиоце уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, као и захтев тужилаца за накнаду трошкова парничног поступка. Тужиоци су 29.04.2021. године, поднели предлог за понављање поступка правноснажно окончаног пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3718/12 од 15.08.2012. године, из разлога прописаних у члану 422. став 1. тачка 10) Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 125/04 и 111/09), наводећи да су стекли могућност да употребе одлуку Европског суда за људска права, донету у предмету Мирковић и други против Србије од 26.06.2018. године, којом је утврђено да је подносиоцима представке, запосленима у Управи за извршење кривичних санкција, сагласно одредбама члана 6. Конвенције за заштиту људских права и слобода у судским поступцима, вођеним пред судовима у Републици Србији, повређено право на правично суђење и правну сигурност, садржано у члану 6. став 1. Конвенције, с обзиром да су њихови тужбени захтеви одбијени, док су истоветни тужбени захтеви других запослених, у истим или у другим установама за извршење кривичних санкција, идентични или слични њиховим, заснованим на истом чињеничном и правном основу, усвојени. Како су њихови тужбени захтеви идентични тужбеним захтевима њихових колега који раде у Управи за извршење кривичних санкција и који се налазе у истој чињенично-правној ситуацији, сматрају да су се стекли услови за понављање поступка пред другостепеним судом.

Одлучујући о предлогу за понављање правноснажно завршеног поступка, Апелациони суд у Београду је исти одбио, налазећи да назначена одлука Европског суда за људска права није од утицаја на доношење повољније одлуке за тужиоце у конкретном спору. Оцењено је да је наведеном одлуком утврђена повреда права подносилаца представки на правну сигурност, садржану у члану 6. став 1. Конвенције, али да се суд није изјаснио какав би исход поступка, у датој чињеничној и правној ситуацији, која је идентична ситуацији у спору који су тужиоци водили у конкретном поступку, требало да буде.

Чланом 422. став 1. тачка 10) Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр.125/04 и 111/09), прописано је да се поступак који је одлуком суда правноснажно завршен може по предлогу странке поновити ако је, по правноснажно окончаном поступку пред домаћим судом, Европски суд за људска права донео одлуку о истом или сличном правном односу против Републике Србије.

По оцени Врховног суда наведени став Апелационог суда у Београду, поводом одбијања предлога за понављање поступка, се не може прихватити, као правилан и на закону заснован.

Тужиоци су, у конкретном случају, тражили понављање поступка на основу члана 422. став 1. тачка 10) ЗПП, с обзиром да је Европски суд за људска права, дана 26.06.2018. године, донео пресуду Мирковић и други против Србије, којом је утврдио да је подносиоцима представки, повређено право из члана 6. став 1. Европске конвенције о људским правима, због неуједначене судске праксе домаћих судова поводом тужби запослених у установама за извршење кривичних санкција, којима је

тужена, према мишљењу тужилаца, због примене члана 7. став 3. Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата у Управи за извршење заводских санкција („Службени гласник РС“, бр. 16/07 и 25/09), исплаћивала мању плату од плате коју је требало да им исплати. По оцени Врховног суда, не може се, као правилан и на закону заснован, прихватити напред наведени разлог Апелационог суда у Београду за одбијање предлога за понављање поступка, јер се, с обзиром на садржину цитиране одредбе ЗПП-а, из истог не може извести потпун и правилан закључак у погледу испуњености услова за понављање поступка. Ово стога што је, као основ за испуњеност процесних услова за понављање поступка из траженог разлога, пре свега, било потребно оценити да ли се тужиоци налазе у истој правној ситуацији као и подносиоци представки, у наведеном предмету пред Европским судом за људска права. Према цитираној одредби Закона о парничном поступку, странка може тражити понављање поступка ако стекне могућност да употреби одлуку ЕСЈП, који је донео одлуку о истом или сличном правном односу против Републике Србије.

Имајући наведено у виду, погрешно је становиште нижестепеног суда да из разлога што се Европски суд за људска права није изјаснио о томе какав би исход поступка у датој чињенично правној ситуацији требало да буде, нису испуњени услови за понављање поступка. Ово из разлога што се, у конкретном случају, Апелациони суд у Београду, приликом доношења своје одлуке, није осврнуо на суштинску ствар на коју упућује одредба члана 422. тачка 10. ЗПП-а, а која се тиче питања да ли се овде тужиоци налазе у истој чињеничној и правној ситуацији, тј. да ли је њихов тужбени захтев заснован на истом чињеничном и правном основу и да ли је поднет за исти временски период, као и тужбени захтев подносилаца представке пред ЕСЈП. Ово је било потребно ради правилног утврђења испуњености услова за понављање поступка. На то је указивано у току поступка и о томе прилагани одговарајући докази, о чему се Апелациони суд у Београду, не придајући значаја томе, није изјашњавао. Због свега наведеног нижестепени суд није у целости испитао разлог за понављање поступка у смислу садржине члана 422. став 1. тачка 10) ЗПП и утврдио да ли се у овом правноснажно окончаном поступку ради о истом или сличном правном односу у коме је Европски суд за људска права донео наведену одлуку против Републике Србије, на коју су се, како је то и напред наведено позивали тужиоци у предлогу за понављање правноснажно окончаног поступка.

Како је у конкретном случају погрешном применом наведених одредаба Закона о парничном поступку одлучено о предлогу за понављање правноснажно окончаног поступка, Врховни суд је на основу члана 406. став 1. у вези члана 412. став 5. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелена Ивановић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић